

Рецензії

МІФІЧНІ ДЕРЕВА: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ КОМПЕНДИУМ

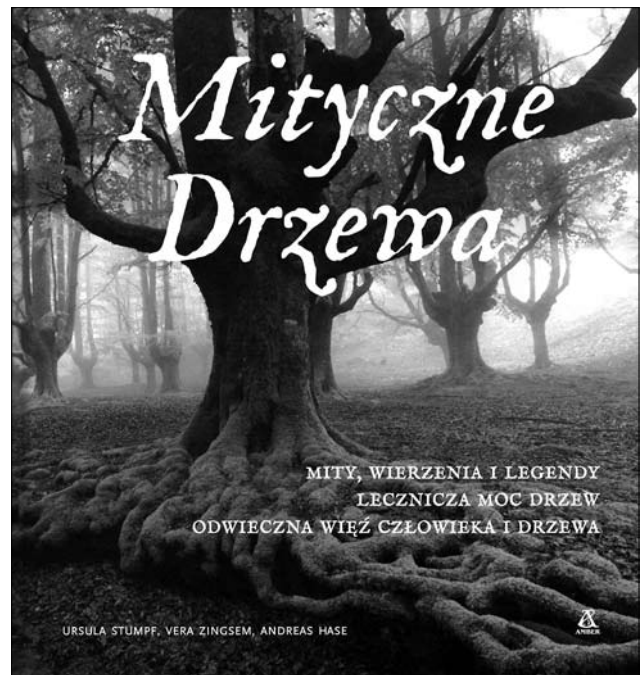
Уляна МОВНА

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9763-2455>
доктор історичних наук, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник,
Інститут народознавства НАН України,
відділ історичної етнології,
пр. Свободи, 15, 79000, м. Львів, Україна,
e-mail: movlana@ukr.net

**Ursula Stumpf, Vera Zingsem, Andreas
Hase. Mityczne drzewa. Mity, wierzenia
i legendy. Lecznicza moc drzew.
Odwieczna więź człowieka i drzewa.
Warszawa: Amber, 2018. 228 s.**

Нещодавно на польському видавничому ринку з'явилося популярне, але надзвичайно пізнавальне не лише для широкого загалу, а й зацікавленої дослідницької, зокрема етнологічної аудиторії, видання німецьких авторів У. Штумпф, В. Зінгсем та А. Газе «Міфічні дерева», що побачило світ у варшавському видавництві «Амбер». Творчі напрацювання авторського колективу цього непересічного культурологічного проекту підсилили зусилля колективу перекладачів і фотомайстрів, що зумів донести до читачів повноцінний автентичний текст, смисловий меседж та візуальний ряд.

Основному фактологічному викладу передуює вступ «Дерева — дари богів», де на матеріалі низки давніх та сучасних етнічних традицій обґрунтовується символічне призначення дерева — єднати небо й землю. Книжка структурована на 13 підрозділів, які проектуються на основні породи дерев, що несуть неабияке міфологічне навантаження, а їх найменування (з обов'язковими латинськими відповідниками) концентрують у собі базові сенсові акценти кожного з обраних дерев: «**Береза** (*Betula spec.*). *Подолати усі перешкоди*»; «**Бук** (*Fagus sylvatica*). *Запевнити духовну і тілесну поживу*»; «**Тис** (*Taxus baccata*). *Перемогти життя і смерть*»; «**Бузок** (*Sambucus nigra*). *Ставити попереду силу змін*»; «**Дуб** (*Quercus robur*). *Дбати про творчу силу, мудрість та справедливість*»; «**Яблуня** (*Malus spec.*). *Непоказна цілителька біля нас*»; «**Ясень** (*Fraxinus excelsior*). *Віднайти*

дорогу з глибин до найвищих вершин»; «**Ліщина** (*Corylus avellana*). Жити легко, охороняючи і заслоняючи»; «**Липа** (*Tilia*). Випромінювати радість та красу»; «**Вільха** (*Alnus spec.*). Вирішувати суперечності»; «**Сосна** (*Pinus spec.*). Прагнути до тиші та нового»; «**Ялина і ялиця** (*Picea abies, Abies alba*). Еманувати чистоту і силу»; «**Верба** (*Salix spec.*). Зростати в плині вічного життя».

Усі підрозділи щедро ілюстрованого видання побудовані за наступною тематичною схемою: істота і характер дерева, стисла ботанічна характеристика, господарське застосування, лікувальні властивос-

ті, загальноєвропейські міфи, легенди та вірування, пов'язані з історією його існування.

Історична мандрівка у світ дерев завершується підсумковими роздумами про їхнє значення для майбутнього, важливість охорони лісів, озеленення урбаністичних просторів, дбайливого і раціонального використання сили Землі й повернення людини до матері-природи. Задля удосконалення і конденсації репрезентованого контенту автори підготували індекс рецептур та застосування продуктів рослинного походження — напоїв, страв, косметики, лікувальних середників, а також перелік згаданих міфологічних і літературних персонажів й цитованих видань.